

Sog-1997

1

Jaarverslag

9

9

7

Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

: (060.555) : 336.665 : 351.85 : 008.352 :

Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Jaarverslag 1997

Inhoud

jaarverslag

september 1998

4	Bestuur
5	Algemeen
5	Tenslotte
6	2 foto's project beeldende kunst Dokkum
7	Prinses Christina Concours
7	Nederlands Kindertheater
7	Dag van de Architectuur
7	Jos Klijnen, stedenbouwkundige en architect
8	Kerk in de stad
8	Culturele Hoofdstad Zuid-Holland
8	Nassaufestival Fryslan
8	Festival rondom participatie van tieners
8	Uitwisseling Jeugdorkesten
9	Uteinrock '97
9	Cultureel Jongerenfestival Haarlemmermeer
9	Kunstbende
9	Catalogus 'Architectuur van de Koude Oorlog'
9	Vernielde Beelden
10	Fryslan 500
10	Soaps
10	Kunsttoepassing Rijnstreek-Zuid
10	Project beeldende kunst in Dokkum
11	Dag van de Kunstuitleen
11	Kunstontwikkeling Dronten
11	Stichting De Transparant/750 Jaar Den Haag
11	'Gaan waar de woorden gaan'
11	Literaire wandelroute Eindhoven
12	Interdisciplinair project amateurkunst 'Natuurlijk'
12	The Shealtiels, a genealogy of a memory
12	Speelruimte een blinde vlek in ontwerpend Nederland
12	Vluchtelingendag 'Het Cultuurpaleis'
13	Artisjok/Nultwintig
13	Huis aan de Amstel
13	Ambtsketens Burgemeesters
13	220 V Robotic Park
14	Rivierenland Holland Schilderdagen
14	De virtuele school
14	Licht in zicht
14	Werelddansschool Amsterdam
15	Samenstelling bestuur
15	Werkgroep van het Cultuurfonds
16	Rekening van baten en lasten over 1997
18	Projecten
21	Overzicht bijlagen jaarverslag
21	Publicaties

19

Jaarverslag Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten

97

Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten

Voorzitter en vice-voorzitter worden benoemd door de Raad van Bestuur van de nv Bank Nederlandse Gemeenten; het bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten benoemt de vijf overige leden. Het bestuur van de Stichting voorziet in overleg met de Bank en de Vereniging in het secretariaat. Per het einde van het verslagjaar waren de heren mr. S.J. Hartkamp en mr. P.M.G.P. Janssens voor de derde maal aftredend en statutair niet herbenoembaar. Het bestuur zegt de heren Hartkamp en Janssens, die gedurende negen jaar met enthousiasme en veel inzet hun bijdragen hebben geleverd aan het werk van de Stichting, gaarne dank. De heer Hartkamp heeft gedurende vele jaren leiding gegeven aan de werkgroep 'stimuleren gemeentelijk beeldend kunstbeleid'. Het bestuurslid mevrouw mr. M.J. Haveman heeft deze functie inmiddels van hem overgenomen. De heer Janssens was voorzitter van de jury ingesteld ter beoordeling van de inzendingen in het kader van het project kunstzinnige representatie-geschenken. In de vacatures Hartkamp en Janssens is voorzien door de benoemingen per 1 januari 1998 van respectievelijk mevrouw E.J. van Duijn, burgemeester van Lochem en mr. Ph.J.I.M. Houben, burgemeester van Maastricht. In de loop van het verslagjaar kwam er ook wijziging in het secretariaat. De heer P.B. Bouman die gedurende vele jaren, eerst als tweede secretaris en sinds 1990 als secretaris leiding gaf aan het secretariaat, aanvaardde per 1 september 1997 een nieuwe functie bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Het bestuur dankt de heer Bouman voor zijn inzet en deskundigheid. Tot zijn opvolger werd de heer mr. N.M. Heijstek benoemd.

De nv Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag heeft in 1964, ter gelegenheid van haar 50-jarige bestaan, de Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten (Cultuurfonds) in het leven geroepen.

Doelstelling Het Cultuurfonds heeft tot doel activiteiten te stimuleren op het gebied van kunst en cultuur, die (mede) door gemeenten worden mogelijk gemaakt en die van betekenis zijn voor het gemeentelijk beleid.

Criteria Conform zijn statuten beperkt het Cultuurfonds zich - mede in aanmerking nemend het beschikbare vermogen - tot het financieel ondersteunen van culturele activiteiten:

- die door een of meerdere gemeenten financieel of bestuurlijk worden gedragen;
- die een uniek, bijzonder, experimenteel of voorbeeldstellend karakter dragen voor andere gemeenten;
- die een meer dan lokale uitstraling hebben;
- die zodanig financieel zijn opgezet dat een bijdrage gerechtvaardigd is; en
- die niet gericht zijn op investeringen in materiële en/of personele kosten (dus geen restauraties, bouwsubsidies, kosten van inrichting en exploitatie, vaste personeelskosten van instellingen en dergelijke).

Verzoeken moeten tenminste aan deze vijf criteria voldoen om voor honorering in aanmerking te komen.

Drie-sporenbeleid Ter uitvoering van de doelstelling volgt het Cultuurfonds een drie-sporenbeleid:

1. Reguliere projecten

Het financieel ondersteunen van reguliere projecten.

Jaarlijks ontvangt het Cultuurfonds vele incidentele subsidie-aanvragen. Deze aanvragen worden beoordeeld en al dan niet gehonoreerd door het bestuur, waarbij de statutaire criteria worden gehanteerd.

2. Hoofdsponsor

Het optreden als hoofdsponsor van een belangrijk evenement.

Het Cultuurfonds is thans hoofdsponsor van NKT Theaterproducties.

NKT Theaterproducties is een gezelschap voor en door jongeren dat zich richt op het maken van professionele theaterproducties. Doel hierbij is de eigen identiteit van de jongeren tussen 12 en 18 jaar te ontwikkelen door middel van spel, dans, mime en zang. De voorstellingen vinden verspreid over het hele land plaats.

3. Actieve stimulator

Het optreden als actieve stimulator op terreinen van het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid. Als voorbeeld kan worden genoemd de betrokkenheid van het Cultuurfonds bij de Dag van de Architectuur. In het kader van deze dag worden in veel gemeenten activiteiten georganiseerd, vaak in samenwerking met het gemeentebestuur. Doel is het publiek meer bewust te maken van de culturele en maatschappelijke betekenis van de architectuur.

In het verslagjaar werden ruim 600 verzoeken om financiële steun voorgelegd, die niet gehonoreerd konden worden, omdat de activiteiten niet in overeenstemming waren met de doelstellingen.

Erkentelijkheid wordt betuigd aan de Raad van Bestuur van de nv Bank Nederlandse Gemeenten, die het Cultuurfonds financieel heeft gesteund en faciliteiten beschikbaar heeft gesteld ten behoeve van het secretariaat. Het bestuur van het Cultuurfonds is veel dank verschuldigd aan degenen die desgevraagd bereid waren met hun deskundigheid het werk van het fonds te ondersteunen, door zitting te nemen in werkgroepen en ad hoc commissies of daaraan te adviseren.

Project beeldende kunst in Dokkum. 'De schelp' van Gerrit Terpstra en 'De drie pilaren' van Hilda Kanselaar en Rijna Makkinga

Het Cultuurfonds als hoofdsponsor

Prinses Christina Concours

Ter uitvoering van zijn statutaire doelstelling volgt het Cultuurfonds een drie-sporen-beleid. Eén van de drie peilers van dat beleid is het hoofdsponsor zijn van een belangrijk cultureel evenement. De afgelopen jaren - en ook in het verslagjaar - was dat het Prinses Christina Concours (PCC).

Het PCC is een jaarlijks concours voor leerlingen van het algemeen voortgezet onderwijs, die zingen of een muziekinstrument bespelen. De Stichting PCC probeert hiermede te bereiken dat jonge mensen zich meer toeleggen op een klassieke muziekstudie en/of praktische muziekbeoefening.

Nederlands Kindertheater

In 1997 is besloten met ingang van 1998 als hoofdsponsor van NKT Theaterproducties op te treden. NKT Theaterproducties is een gezelschap voor en door jongeren dat zich richt op het maken van professionele theaterproducties. Doel hierbij is de eigen identiteit van de jongeren tussen 12 en 18 jaar te ontwikkelen door middel van spel, dans, mime en zang. In het verslagjaar werd de musical 'De Wereld van Matthijs' uitgevoerd. In 1998 en 1999 zal 'Atlantis, het einde van Nooit' worden gebracht. De voorstellingen vinden plaats in middelgrote en grote theaters verspreid over het hele land.

Daarnaast zullen door het NKT lespakketten worden uitgebracht van de producties. Op vele basisscholen kunnen leerlingen een vereenvoudigde versie van de musical naspelen.

architectuur

Het Cultuurfonds als actieve stimulator

Dag van de Architectuur

Het Cultuurfonds treedt op als actieve stimulator op terreinen van het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid. In dat kader zal het Cultuurfonds drie jaar betrokken zijn bij de Dag van de Architectuur. Rond 1 juli van elk jaar wordt de 'Dag van de Architectuur' gevierd. Verspreid over het hele land zijn, vaak in samenwerking met het gemeentebestuur, programma's opgesteld om de belangstelling voor de gebouwde omgeving te stimuleren. Tentoonstellingen, wandelroutes, prijsvragen, forumdiscussies, bus- en fiets-tochten alsmede rondleidingen brengen het publiek in directe aanraking met hun omgeving. Het doel is de bezoekers en de deelnemers meer bewust te maken van de culturele en maatschappelijke betekenis van architectuur. Om architectuur te bekijken, te bediscussiëren en te beoordelen. Om oog te krijgen voor goede architectuur en daarvoor misschien ook de rest van het jaar plezier te beleven aan de gebouwde omgeving. De landelijke opening van de Dag van de Architectuur vond in 1997 plaats in het Bruggebouw in Den Haag.

Overige toegewezen subsidies

Jos Klijnen, stedenbouwkundige en architect

Jos Klijnen (1887-1973) wordt gezien als de Nederlandse pionier van de organische stad. Hij oefende een belangrijke invloed uit op de ontwikkeling van de Nederlandse Stedenbouw. In het Bos- en Parkplan Kralingen in Rotterdam introduceerde hij het nieuwe fenomeen van het gebruikspark op een voor Nederland ongekend grote schaal. Hij heeft decennia lang als stedenbouwkundig adviseur een stempel gedrukt op de belangrijke steden in de provincie Limburg. Gelet op de hoge actuele waarde van zijn werk heeft het fonds een subsidie beschikbaar gesteld ten behoeve van een aantal activiteiten die aandacht wijden aan leven en werk van deze stedenbouwkundige.

Kerk in de stad

Een stedelijk beeld zonder kerkgebouw, zonder kerktoren is moeilijk voorstelbaar. De stad ontvouwt zich als het ware om de kerken, de pleinen en het stadhuis heen. De kerk was heel lang de culturele ontmoetingsplaats en menig kerkgebouw is nog altijd een stedelijk oriëntatiepunt. In deze eeuw zijn de maatschappelijke en economische verhoudingen grondig gewijzigd. Stedenbouw werd een nieuwe discipline. Het hedendaagse kerkgebouw speelt noch in zijn autonome architectuur noch als deel van de gebouwde omgeving een vanzelfsprekend dominante rol meer. De kerk als instituut heeft veel van zijn maatschappelijke invloed prijs moeten geven. Wat zijn de gevolgen voor de positie van het kerkgebouw? Wat gebeurt er met de kerkgebouwen? Het bestuur acht deze problematiek voor gemeentebesturen van actuele betekenis en heeft voor nader onderzoek een startsubsidie beschikbaar gesteld.

festivals

Culturele Hoofdstad Zuid-Holland

In 1997 was Leiden Cultuurstad. Als thema koos Leiden voor 'Stad van Culturen'. Het Cultuurfonds heeft financiële steun verleend aan het project 'Regio & Cultuur'. Doel van dit project was een samenvatting tot stand te brengen tussen de regio-gemeenten waarbij de cultuur als het ware als sleutel en bindmiddel tussen de regiogemeenten fungeert en daarmee een opening kan bewerkstelligen in de verdere samenwerking op politiek, maatschappelijk en economisch gebied. In 1998 is Gorinchem Cultuurstad. Ook in dit geval heeft het fonds gemeend financiële steun te moeten verlenen en wel voor het onderdeel Lingeaven Festival. Het Lingeaven Festival is een meerdaags muziekfestival met optredens van amateurkoren en orkesten en hofmuzikanten uit Gorinchem en de regio, afgewisseld en ondersteund door professionele artiesten, in het karakteristieke buitendecor van de Lingeaven.

Nassaufestival Fryslan

Friesland had als één der provinciën van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden een eigen stadhouder uit het huis Nassau-Dietz. Toen in 1702 de Hollandse tak met koning-stadhouder Willem III uitstierf werd zijn Friese verwant Johan Willem Friso de nieuwe Prins van Oranje. In 1747 werd hij de eerste algemeen erfstadhouder van de Republiek der Verenigde Nederlanden. In 1997 was dat 250 jaar geleden. Ter herdenking hiervan werd het Nassau Festival georganiseerd, geconcentreerd in drie gemeenten in Friesland, die verblijf-/woonplaatsen waren van de Friese Nassaus: Leeuwarden, Heerenveen en Ameland.

Festival rondom participatie van tieners

Het fonds heeft een startkapitaal beschikbaar gesteld ten behoeve van dit project dat georganiseerd wordt voor en door de doelgroep tieners. Voor deze bijzondere doelgroep wordt weinig specifiek georganiseerd. Met dit driejarige project, dat achtereenvolgens plaats vindt in Eersel, Bergeyk en Bladel, wordt gepoogd door het bevorderen van de cultuurparticipatie van deze groep daar verandering in te brengen.

Uitwisseling Jeugdorkesten

Het Haydn Muziek Festival vond in 1997 plaats binnen het Euro Dollard Regio Festival georganiseerd bij gelegenheid van het 20-jarige bestaan van de EDR. Het Cultuurfonds stelde een bijdrage beschikbaar ten behoeve van het grensoverschrijdende project 'Uitwisseling Jeugdorkesten' en het Haydn Festival waardoor ook kinderen uit Noord-West Duitsland aan het festival konden meedoen. Het fonds hoopt hiermee een positieve bijdrage te kunnen leveren ter versterking van muzikale voedingsbodem voor jonge kinderen in de Noordelijke regio.

Uteinrock '97 Het Cultuurfonds heeft een bijdrage beschikbaar gesteld aan het Uteinrock-festival dat in oktober in 'De Harmonie' in Leeuwarden plaatsvond. Het Uteinrock-festival is het enige Nederlandse festival voor bands, die in een Europese minderheidstaal zingen. Voorafgaand aan het festival was een symposium georganiseerd over 'kleine talen en pop'.

Cultureel Jongerenfestival Haarlemmermeer Onder het motto 'positieve profilering jongeren' heeft de gemeentelijke stuurgroep sociale vernieuwing in Haarlemmermeer een cultureel festival door en voor jongeren mogelijk gemaakt. De positieve mogelijkheden, die jongeren bezitten, blijven voor het grote publiek vaak onzichtbaar. Door volwassenen worden jongeren vaak in verband gebracht met negatieve zaken als overlast. Jongeren zelf klagen dat er voor hen niets te doen is. Met dit festival wordt aan jongeren een aanbod gedaan op cultureel gebied. Aan anderen kunnen zij laten zien wat zij op cultureel gebied in hun mars hebben. Het Cultuurfonds heeft een financiële bijdrage beschikbaar gesteld voor het festival.

Kunstbende Aan de Stichting Meer-Doen-Met-Cultuur, Kunstbende werd een subsidie beschikbaar gesteld. Hoofddoel van de Kunstbende is het stimuleren van cultuurdeelname door jongeren in de leeftijd van 13 tot 19 jaar. Sinds 1991 organiseert Kunstbende een wedstrijd. Jaarlijks wordt een serie festivals opgezet waarin jongeren zelf kunnen laten zien en horen wat zij verstaan onder kunst en cultuur. Jaarlijks wordt een thema gekozen; uiteindelijk kiezen juryleden per regio een winnaar voor elk van de zeven onderdelen (theater, dans, muziek, fotografie en video, ontwerpen, taal en 'alles mag'). Deze winnaars vertegenwoordigen hun provincie tijdens de landelijke finale die in Muziekcentrum Vredenburg in Utrecht wordt georganiseerd.

publicaties

Catalogus 'Architectuur van de Koude Oorlog' In de Tweede Wereldoorlog werd duidelijk dat oorlog niet langer een strijd was tussen legers maar tussen maatschappijen en dat een totale oorlog een totale verdediging vereiste zowel militair als civiel. Om die reden resulteerde het begin van de Koude Oorlog niet slechts in de opbouw van enorme legermachten, maar ook in de creatie van een civiel verdedigingsapparaat, waarvan de BB de spil vormde. Met de val van de Berlijnse muur in 1989 kwam een einde aan de Koude Oorlog. Het Cultuurfonds maakte met financiële steun de totstandkoming van een publicatie mogelijk die een indringend beeld geeft van enkele decennia waarin mensen leefden met een voelbare oorlogsdreiging in een perspectief van verschikkelijke chaos.

Vernielde Beelden Beeldende kunst in musea wordt beveiligd tegen diefstal, beschermd tegen verval, beschreven en bestudeerd en van tijd tot tijd opgeknapt. Het publiek dat in het museum komt beheerst zich in het algemeen. Met beeldende kunst in de openbare ruimte is het anders gesteld. Het weer en de milieuverontreiniging tasten beelden aan. Hun grootste vijand zijn de personen die de kunstwerken bekladden, beschadigen of vernielen. Christian van 't Hof heeft in zijn scriptie beschreven wat er gebeurt vanaf het moment dat de vernielzuchtige heeft toegeslagen en kunstenaar en opdrachtgever met de brokken zitten. Hij laat de wegen zien waarlangs partijen tot een oplossing trachten te komen, een routebeschrijving die ook aanwijzingen bevat om controversen in de toekomst te voorkomen of te beperken. Met zijn scriptie won hij de Boekman-Trouw scriptieprijs 1996. Het Cultuurfonds gaf financiële steun ten behoeve van de uitgave van een geïllustreerd boekje van deze scriptie.

tentoonstellingen

Fryslan 500 In 1998 vindt de viering plaats van 500 jaar bestuur in Friesland. Het Cultuurfonds heeft in het verslagjaar besloten financiële steun te verlenen aan één van de activiteiten die in dat kader worden georganiseerd, te weten een tentoonstelling in 't Coopmanshûs te Franeker. Op deze tentoonstelling zijn verschillende dimensies en opvattingen van vrijheid door de eeuwen heen te zien. De tentoonstelling die wordt georganiseerd rond een Historische Dag in Franeker laat vele (top)stukken zien uit musea en oudheidkamers van verschillende Friese gemeenten.

Soaps Soaps is een multimedia tentoonstelling, die tot eind 1998 plaats vindt in het Museum van Volkenkunde te Rotterdam, over dramaserieën uit de hele wereld. De soaps worden getoond op een videowall, op supergroot- en superklein beeld, televisies en op internet. De tentoonstelling biedt de bezoekers behalve kijkgenot ook gelegenheid door middel van interactieve programma's en special effects zelf mee te spelen in een wereld waarin familiedrama's, liefdesperikelen, trouw, verraad en vriendschap steeds terugkerende onderwerpen zijn. Kunstenaars met verschillende culturele achtergronden hebben speciaal voor deze expositie media-installaties ontworpen waarmee zij reageren op de thema's van de soaps.

beeldende kunst

Kunsttoepassing Rijnstreek-Zuid In 1995 zijn na zeventien jaar de werkzaamheden in de ruilverkaveling Rijnstreek-Zuid beëindigd. In het ruilverkavelingsgebied zijn zeven natuurterreinen ingericht, waaronder twee weidevogelreservaten, die voor natuur en recreatie van grote regionale betekenis zijn. Ter herinnering aan dit omvangrijke werk worden drie figuratieve kunstwerken geplaatst die een duidelijke relatie hebben met de ontwikkeling en de identiteit van het polderlandschap en die de samenhang in de Rijnstreek-Zuid markeren. Het Cultuurfonds heeft een bijdrage beschikbaar gesteld aan dit project van de gemeenten Rijnwoude en Zoeterwoude dat mede werd ondersteund door de Culturele Raad Zuid-Holland.

Project beeldende kunst in Dokkum Als onderdeel van de herinrichting van de historische binnenstad van Dokkum is een aantal kunstobjecten gerealiseerd. De kunstopdrachten in Dokkum vormen om meerdere redenen een bijzonder project. Ten eerste maakt beeldende kunst hier deel uit van een totaalplan. De opdracht was de historie van Dokkum te visualiseren, niet letterlijk maar op een manier die tot de verbeelding spreekt. Voor de hedendaagse kunst in de openbare ruimte is dat een uitzonderlijke situatie. De kunst van vandaag vertelt geen verhalen meer en heeft haar relatie met de literatuur en de geschiedenis grotendeels verloren. Met de teloorgang van de symbolische beeldtaal verdween ook de natuurlijke plek van het beeld in de stad; het plein en de fontein in de openbare ruimte, de nis en het fronton in de gevels van gebouwen. De hedendaagse kunst in de openbare ruimte is haar plaats en haar symbolen kwijt. De opdrachten in Dokkum zijn mede zo bijzonder omdat hier wordt geprobeerd met eigentijdse middelen een oplossing te vinden voor de problematiek.

Dag van de Kunstuitleen

De non-profit kunstuitleen is als beleidsinstrument belangrijk voor de spreiding van de hedendaagse beeldende kunst. Relevanter dan ooit in een tijd waarin de overheid steeds meer nadruk legt op eigen initiatieven van kunstenaars, het stimuleren van 'de macht' en een optimaal publieksbereik. De kunstuitleen koppelt de vaak nog voorzichtige en onzekere vraag van de kant van het publiek op een natuurlijke en toegankelijke wijze aan een heel gedifferentieerd aanbod. Jaarlijks organiseert de Federatie Kunstuitleen de Dag van de Kunstuitleen. Deze dag is er om bestaand en nieuw publiek te attenderen op de mogelijkheden en activiteiten van de kunstuitleen.

Het fonds heeft een subsidie beschikbaar gesteld ten behoeve van de realisatie van een bijzonder kleurboek in verband met de jaarlijkse Dag van de Kunstuitleen.

Kunstontwikkeling Dronten

De gemeente Dronten heeft een stormachtige ontwikkeling meegemaakt. Nadat 25 jaar geleden de eerste bewoners kwamen wonen er nu ruim 32.000. De ontwikkelingsvisie voorziet in een verdere groei. In verband met de noodzaak van de doorgaande snelle groei en mede onder druk van bezuinigingen is er weinig aandacht geweest voor verrijking van de leef- en woonomstandigheden met (beeldende) kunst.

Bij de voorziene verdere verstedelijking past een opvallende aanpak van de woon- en leefomgeving. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van een niet alledaags kunstbeleid. Gezien de weloverwogen en originele aanpak die een goede voorbeeldwerking kan hebben voor andere, met name kleine gemeenten heeft het cultuurfonds financiële steun beschikbaar gesteld voor de kunstontwikkeling in Dronten.

Stichting De Transparant/750 Jaar Den Haag

Bij gelegenheid van het 750-jarig bestaan van Den Haag worden poëzie-uitingen aangebracht aan bekende Haagse gebouwen. Het Cultuurfonds heeft steun verleend aan de Stichting De Transparant voor een te realiseren glaswand van 65 meter bij het Paviljoen Von Wied en het Museum Beelden aan Zee. 16 Kunstenaars zijn uitgenodigd gedichten van Nederlandse dichters, geïnspireerd op het thema kunst, aan te brengen op deze glaswand.

literatuur

'Gaan waar de woorden gaan'

In het letterkundig Museum in Den Haag is onder de titel 'Gaan waar de woorden gaan' een nieuwe permanente tentoonstelling opgezet, die de Nederlandse literatuur presenteert vanaf 1750. Het museum streeft ernaar iedere Havo- en VWO-leerling tenminste éénmaal binnen zijn muren te hebben. Het probeert dat te bereiken door in de tentoonstelling gebruik te maken van allerlei nieuwe media, door originele handschriften, brieven, portretten en kunstwerken op een aantrekkelijke manier uit te stallen, en door een boeiend educatief programma aan te bieden. Het Cultuurfonds heeft ten behoeve van de thema-onderdelen Multatuli en Columnisten een bijdrage beschikbaar gesteld. Invalshoek van het bestuur voor deze steunverlening was het lezen door jongeren te bevorderen.

Literaire wandelroute Eindhoven

Het Cultuurfonds heeft steun verleend aan een reeks literaire wandelroutes in Noord-Brabant, die behalve een cultuurhistorisch beeld ook specifiek het literaire leven ter plaatse beschreven. Uitgangspunt bij de keuze van de teksten is de literaire kwaliteit, de relevantie met de lokatie en de spreiding over grenzen. Een aantal van de teksten of fragmenten daarvan worden langs de route geprojecteerd. De wandelroute Eindhoven is de laatste route in deze reeks.

amateurkunst

Interdisciplinair project amateurkunst 'Natuurlijk'

Het project 'Natuurlijk' dat is ontwikkeld door een aantal organisaties in Drenthe beoogt muziek/dans videoproducten te maken, gekoppeld aan het Boomkroonpad te Borger. Het project is inhoudelijk bijzonder omdat het twee kunst disciplines bij elkaar brengt die elkaar in de amateurkunst zelden of nooit ontmoeten, nl. video en dans. De inzet is dat beide disciplines gelijkwaardig bijdragen aan het eindproduct. Video derhalve niet als registratie van een dansproductie, maar als mede vormgevend element van de choreografie en de choreografie niet gericht op een podiumpresentatie maar op video. Daarnaast speelt de muziek een belangrijke rol bij het totstandkomen van het eindresultaat.

film/video

The Shealtiels, a genealogy of a memory

Deze film neemt kijkers aan de hand van de geschiedenis van de Joods familie Shealtiel, mee op een zoektocht naar het belang en de betekenis van de Joodse diaspora. De film werpt een verschillend licht op de geschiedenis en het lot van velen. Een tak van deze Joodse familie kwam in Amsterdam terecht. De geschiedenis van de Joodse gemeenschap in ons land toont aan dat ook een minderheid een geheel eigen extra dimensie kan geven aan het culturele leven van het land waar zij een goed heenkomen zochten en dat zij ook op lokaal niveau een stad mede vormen en een gezicht geven.

Speelruimte een blinde vlek in ontwerpend Nederland

Ten behoeve van de videofilm 'Speelruimte een blinde vlek in ontwerpend Nederland' werd financiële steun beschikbaar gesteld. De documentaire beoogt aan te tonen dat kinderen van 0 tot 18 jaar de gelegenheid geboden moet worden op straat te spelen, in casu gebruik te maken van de openbare ruimte. Als je een stad, straat of woonwijk leefbaar wil houden horen kinderen daarbij. Dat heeft consequenties voor de bebouwing van de openbare ruimte. Bij het ontwerpen van de bebouwing moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid voor kinderen om zich vrij en veilig op straat, in de wijk te bewegen.

manifestatie

Vluchtelingendag 'Het Cultuurpaleis'

Het Cultuurfonds heeft een bijdrage beschikbaar gesteld ten behoeve van het onderdeel 'Het Cultuurpaleis' van de Vluchtelingendag 1998. Gemeenten leveren een belangrijke bijdrage aan de integratie van vluchtelingen en asielzoekers in Nederland. Daarbij moeten zij soms opboksen tegen eenzijdig uitgelegde lokale belangen. Het project Vluchtelingendag is een grootschalig - bovengemeentelijk - evenement met als doelstelling het bevorderen van de integratie van vluchtelingen. Dit gebeurt door ontmoeting en kennismaking, door informatie over thema's als de kans op werk, de positie van vrouwen en vooral door te genieten van muziek, dans en cultuur.

theater

Artisjok/Nultwintig

De Stichting Artisjok/Nultwintig tracht door de uitvoering van diverse projecten verspreid over Nederland bij te dragen aan het ontstaan van lokale netwerken en bundeling van deskundigheid gericht op de verdere ontwikkeling van intercultureel jongeren-theater en het bereiken van een nieuw, jong en cultureel divers samengesteld theater-publiek. Het Cultuurfonds heeft een financiële bijdrage beschikbaar gesteld voor de realisering van dergelijke projecten in vijf gemeenten, gerelateerd aan de financiële inspanning van de betreffende gemeenten.

Huis aan de Amstel

Huis aan de Amstel, een professioneel jeugdtheatergezelschap in Amsterdam, heeft een unieke voorstelling op lokatie gemaakt in Amsterdam Zuid-Oost, met als thema de culturele verscheidenheid van onze samenleving. In vijf naast elkaar gelegen woningen in de flat Koningshof in de Amsterdamse Bijlmermeer zullen vijf verschillende korte voorstellingen gespeeld worden, geïnspireerd door de kleurrijke samenstelling van de bewoners. Het publiek bezoekt achtereenvolgens de van buiten af gezien eenvormige woningen, waarbinnen mensen wonen die zowel op elkaar lijken maar ook sterk van elkaar verschillen: een Surinaamse familie, een oud echtpaar, een Turks gezin, een alleenstaande, een Nederlands gezin. Het publiek wordt telkens deelgenoot van de volstrekte eigenheid van de bewoners.

diversen

Ambtsketens Burgemeester

De werkgroep 'Ambtsketens' van het Landelijk Genootschap van Burgemeesters is gestart met een project dat tot doel heeft te komen tot een aantal eigentijds vormgegeven ambtsketens. De wens is ingegeven door een tweetal feiten. Enerzijds is er door de gemeentelijke herindelingen in toenemende mate behoefte aan nieuwe ketens, anderzijds is de traditionele keten vaak niet goed draagbaar door een vrouwelijke burgemeester of voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd.

De werkgroep heeft een aantal criteria vastgelegd waaraan een eigentijdse ambtsketen zou moeten voldoen. Een achttal gemeenten heeft zich bereid verklaard aan het project deel te nemen. Aan deze gemeenten zullen ontwerpers 'gekoppeld' worden, die een driedimensionaal schetsontwerp zullen vervaardigen. Daarna beslissen de gemeenten of zij overgaan tot het laten vervaardigen van de ambtsketen.

220 V Robotic Park

Ieder jaar wordt gedurende drie dagen in het museumpark te Rotterdam een groot project georganiseerd. Deze lokatie, die onder andere door Rem Koolhaas mede ontwikkeld werd verbindt de verschillende grote culturele instellingen in Rotterdam met elkaar. Het park moet vooral zomers een ontmoetingsfunctie hebben.

In 1997 is het plan '220 volt Robotic Park' uitgevoerd. Het is een project waarin robots het Museumpark bevolkten. De Amerikaanse kunstenaar Chico MacMurtrie was gevraagd een aantal van zijn robots te presenteren in het park. De robots zijn soms zeer complex, groot en interactief maar soms ook zeer klein en simpel. Voor zijn robots ontwikkelde de kunstenaar een choreografie.

Rivierenland Holland Schilderdagen

Door een veertiental gemeenten, de provincies Zuid-Holland en Utrecht en het ministerie van Economische Zaken is het marktontwikkelingsplan Rivierenland Holland ontwikkeld. Een van de projecten binnen dit plan is het organiseren van Water Palet 98. Tijdens dit evenement zal een aantal boten varen door het rivierengebied met daarop deelnemers die kunnen schilderen onder begeleiding van een deskundige docent. Ook aan de oevers van de rivieren in de deelnemende plaatsen zijn deelnemers aan het schilderen. Het uiteindelijke resultaat wordt een 200 meter lang panorama-schilderij dat een impressie van het rivierenland geeft.

De virtuele school

Ten behoeve van het pilot-project de virtuele school heeft het fonds een bijdrage gegeven. Het project heeft tot doel het begrip nieuwe media zoals dat ook in het onderwijs zijn intrede heeft gedaan, los te koppelen van de begrippen informatie-overdracht en technisch hulpmiddel. Dit moet leiden tot een experimentele en kunstzinnige benadering, zoals kunstenaars met dit medium omgaan. Beeldend kunstenaars en leerlingen zullen in dit project tot een nieuwe beeldvorming kunnen komen en die presenteren in een gezamenlijk kunstwerk in de school.

Licht in zicht

In de Schiedamse na-oorlogse stadsvernieuwingswijk Nieuwland zijn in een aantal straten de kopgevels voorzien van een isolatielaag. Door deze ingreep ontstaan grote kale vlakken op de betreffende gevels waardoor de eentonigheid van dit gedeelte van de wijk toeneemt. De wijk- en bewonersvereniging maakt zich al jaren sterk de eentonigheid in de wijk te doorbreken. Om die reden is aan de kunstenaar Meta Oosters gevraagd ideeën te ontwikkelen en schetsontwerpen te maken met het doel de kopgevels te verfraaien. Gekozen is voor het aanbrengen van lichtlijnen op gevels op markante plekken. Hierdoor worden nieuwe oriëntatiepunten gecreëerd in de wijk. Bij de ontwikkeling van dit project zijn de bewoners van de buurt nauw betrokken.

Werelddansschool Amsterdam

De multiculturele samenleving stelt de instellingen voor kunsteducatie voor nieuwe uitdagingen. Culturen van over de hele wereld maken onlosmakelijk deel uit van de omgeving die uitgangspunt is voor de kunsteducatie. Het is niet eenvoudig deze realiteit tegemoet te treden. Wereldcultuur is niet iets wat je er even bij doet. Het moet zorgvuldig geïntegreerd worden in het basis- en voortgezet onderwijs, in centra voor kunsteducatie en bij kunstvakopleidingen. Nederlandse instellingen voor kunsteducatie brengen in toenemende mate de culturele diversiteit van de maatschappij tot uitdrukking in hun aanbod. Een van de onderbelichte disciplines was de dans. Mede om die reden heeft het bestuur een financiële bijdrage beschikbaar gesteld ten behoeve van het openingsevenement van de Werelddansschool in Amsterdam.

Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten

Samenstelling bestuur

mr. H.V. van Walsum	oud-burgemeester van Delft, voorzitter
prof.dr. Th.M. Scholten	oud-voorzitter van de directie van de Robecogroep, vice-voorzitter
mevr. E.J. van Duijn	burgemeester van Lochem (vanaf 1-1-1998)
mr. S.J. Hartkamp	burgemeester van Sneek (tot 1-1-1998)
mevr. mr. M.J. Haveman	burgemeester van Franekeradeel
mr. Ph.J.I.M. Houben	burgemeester van Maastricht (vanaf 1-1-1998)
mr. P.G.M.G.P. Janssens	burgemeester van Hoorn (tot 1-1-1998)
drs. F.A.M. Kerckhaert	directeur Vereniging van Nederlandse Gemeenten
mr. C.G.J. Rutten	burgemeester van Breda
P.B. Bouman	secretaris (tot 1-9-1997)
mr. N.M. Heijstek	secretaris (vanaf 1-9-1997)

Secretariaat

mevr. A.D. Geense	Koninginnegracht 2
mevr. F.J. de Zeeuw	2514 AA Den Haag
	Postbus 30305
	2500 GH Den Haag
	Telefoon: 070 - 3750850
	Fax: 070 - 3750406
	E-mail: cultuurfonds@bng.nl

Werkgroep van het Cultuurfonds

Werkgroep gemeentelijk beeldende kunstbeleid

mevr. mr. M.J. Haveman	voorzitter, burgemeester Franekeradeel
drs. A.G.J. Entius	organisatie-adviseur
mevrouw Y.G.J.M. Joris	directeur van het Kruithuis Museum voor hedendaagse kunst Den Bosch
drs. J.R.M. Magdelijns	hoofd afdeling monumentenzorg gemeente Deventer
P.J. Pennings	directeur Art & Policy
J. Ritsema	oud-burgemeester van Bergen
A. van der Werff	kunstadviser
mr. N.M. Heijstek	secretaris

Balans per 31 december 1997

(in nlg)

31-12-1997

31 -12-1996

Activa		31-12-1997	31 -12-1996
	Vermogensrekening-courant	1.857.607	1.220.304
	Vorderingen	1.166	3.381
	Depositorekening	300.000	400.000
	Rekening-courant BNG	478.771	85.049
	Totaal	2.637.544	1.708.734

Rekening van Baten en lasten over 1997

(in nlg)

1997

1996

Baten		1997	1996
	Bijdrage nv Bank Nederlandse Gemeenten	1.200.000	450.000
	Opbrengst vermogensrekening	87.303	101.206
	Interest depositorekening	19.220	16.949
	Interest rekening-courant	681	228
	Vrijval voorziening projecten	2.000	14.750
	Opbrengstverkoop boekwerken	46	2.989
	Overige opbrengsten	1.000	4.318
	Totaal	1.310.250	590.440

Toelichtingen op de balans per 31 december 1997 en de rekening van baten en lasten over 1997**Waarderingsgrondslagen**

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders vermeld. Tenzij hieronder anders vermeld worden baten en lasten toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Balans**Vermogensrekening-courant**

In 1994 is ter vermogensversterking van het Cultuurfonds door de BNG in het kader van het 80-jarige bestaan een bedrag van NLG 1 miljoen ter beschikking gesteld. Ook in 1997 is door de BNG NLG 1 miljoen ter beschikking gesteld. Dit vermogen is op een vermogensrekening-courant vastgelegd.

Financiële verhouding met BNG:

Begin 1997 is de financiële relatie met BNG herzien. Voor de vermogensrekening-courant betekent dit dat het beheer is overgegaan naar het Cultuurfonds. Jaarlijks kan maximaal NLG 450.000 aan deze rekening worden onttrokken.

Het verloop van deze rekening luid als volgt:

	1997	1996
Saldo per 1 januari	1.220.304	1.119.098
Bij: dotatie BNG	1.000.000	
opbrengst	87.303	101.206
	2.307.607	1.220.304
Af: onttrekking	450.000	
Saldo per 31 december	1.857.607	1.220.304

		31-12-1997	31-12-1996
Passiva	Vermogen	1.832.098	1.376.739
	Voorziening projecten	790.920	325.190
	Crediteuren	14.526	6.805
	Totaal	2.637.544	1.708.734

		1997	1996
Lasten	Dotatie voorziening projecten	785.677	350.490
	Algemene kosten	69.214	32.997
	Voordelig saldo t.b.v. komende jaren	455.359	206.953
	Totaal	1.310.250	590.440

Vermogen

De mutatie in het vermogen is als volgt:

	1997	1996
Saldo per 1 januari	1.376.739	1.169.786
Bij: voordelig saldo boekjaar	455.359	206.953
Saldo per 31 december	1.832.098	1.376.739

Het stichtingskapitaal bedraagt nlg 50.000.

Voorziening toegekende subsidies nlg 790.920

Voor een specificatie verwijzen wij naar het overzicht projecten, pagina 18.

Rekening van lasten en baten

Bijdrage nv Bank Nederlandse Gemeenten

De jaarlijkse bijdrage is vastgesteld op nlg 200.000.
Daarnaast is in 1997 door de BNG eenmalig nlg 1 miljoen ter beschikking gesteld.

Vrijval en dotatie voorziening projecten

Voor een specificatie verwijzen wij naar het overzicht projecten, pagina 18.

Algemene kosten

De specificatie is als volgt:

	1997	1996
Bestuurs-, commissie- en secretariaatskosten	55.278	20.353
Porti	7.619	6.359
Kosten jaarverslag	6.317	6.285
Totaal	69.214	32.997

Projecten

Projectnaam

	Projectnaam
In 1986 reeds bekende projecten	Historische vestingwerken Limburg
In 1993 reeds bekende projecten	Gekleurde keuze
In 1994 reeds bekende projecten	Stichting Beelden in Nederland 't Is een vreemdeling zeker I am you Stichting Glas Delft in een rolstoel
In 1995 reeds bekende projecten	Beeldende kunst in Wierden Nieuwkomers en gewortelden Kunst te Kijk Een laatste groet RASA 25 jaar Schoolbegeleiding Allochtone meisjes Intercultureel jongerentheater Archiefolder Waarom kunst moet
In 1996 reeds bekende projecten	Project Kunst=Zinnige Representatie (KRG) Handreiking kunstuitleen Vormgeving Borgercompagnie Vereniging van Gemeentesecretarissen Ideeënprijsvraag kerkgebouwen Prinses Christina Concours 1997 Poëetmaal Liverpool Oratorio Tentoonstelling 200 jaar Brabant Tentententoonstelling Dakloos Thuisloos Scholenproject Karakter De Nieuwe verleiding PAN-festival Dialogo in het Donker
Nieuwe projecten	Kunsttoepassing Rijnstreek- Zuid Leiden, Culturele Hoofdstad Zuid-Holland Catalogus 'Architectuur van de Koude Oorlog' Nassaufestival Fryslan 'Gaan waar de woorden gaan' Uteinrock '97 Uitwisseling jeugdorkesten Dag van de Architectuur Kerk in de stad Nederlands Kindertheater 1997-1998 Stichting De Transparant 750 jaar Den Haag 220 V, Robotic Park Speelruimte een blinde vlek in Nederland 'Licht in Zicht' Soaps Literaire wandelroute Eindhoven The Shealtiels, a genealogy of a memory Werelddansschool Amsterdam Ambtsketens burgemeesters Prinses Christina Concours Kunstontwikkeling Dronten Vernielde Beelden Dag van de Kunstuitleen Jos Klijnen, stedenbouwkundige en architect Rivierenland Holland schilderdagen Cultureel Jongerenfestival Haarlemmermeer 1998 Huis aan de Amstel Festival rondom participatie van tieners Project Beeldende kunsten in Dokkum Gorinchem, Culturele Hoofdstad Zuid-Holland Fryslan 500 Vluchtelingendag 'Het Cultuurpaleis' Interdisciplinair project amateurkunst 'Natuurlijk' Virtuele School Artisjok 0/20

Voorziening 01-1-1997	Uitgaven 1997	dotatie	Voorziening vrijval	Voorziening wegens toegekende subsidies
2.500	-	-	-	2.500
7.500	-	-	-	7.500
10.000	-	-	-	10.000
1.000	-	-	1.000	-
9.000	-	-	-	9.000
15.000	-	-	-	15.000
1.500	-	-	-	1.500
10.000	-	-	-	10.000
7.500	7.500	-	-	-
55.000	-	-	-	55.000
10.000	-	-	-	10.000
5.000	5.000	-	-	-
4.200	-	-	-	4.200
12.000	12.000	-	-	-
1.000	-	-	1.000	-
10.000	10.000	-	-	-
11.000	11.177	177	-	-
7.990	-	-	-	7.990
10.000	-	-	-	10.000
10.000	-	-	-	10.000
10.000	10.000	-	-	-
50.000	50.000	-	-	-
5.000	5.000	-	-	-
4.000	-	-	-	4.000
5.000	5.000	-	-	-
5.000	5.000	-	-	-
5.000	-	-	-	5.000
10.000	-	-	-	10.000
10.000	-	-	-	10.000
1.000	1.000	-	-	-
20.000	20.000	-	-	-
-	8.000	8.000	-	-
-	-	15.000	-	15.000
-	8.000	8.000	-	-
-	5.000	5.000	-	-
-	37.000	37.000	-	-
-	1.000	1.000	-	-
-	1.000	3.000	-	2.000
-	80.000	240.000	-	160.000
-	6.270	16.000	-	9.730
-	-	100.000	-	100.000
-	-	32.000	-	32.000
-	10.000	10.000	-	-
-	10.000	10.000	-	-
-	-	5.000	-	5.000
-	-	10.000	-	10.000
-	-	1.500	-	1.500
-	-	10.000	-	10.000
-	-	12.000	-	12.000
-	-	10.000	-	10.000
-	-	25.000	-	25.000
-	-	25.000	-	25.000
-	-	15.000	-	15.000
-	10.000	10.000	-	-
-	-	5.000	-	5.000
-	-	10.000	-	10.000
-	-	10.000	-	10.000
-	-	10.000	-	10.000
-	-	4.000	-	4.000
-	-	25.000	-	25.000
-	-	25.000	-	25.000
-	-	25.000	-	25.000
-	-	15.000	-	15.000
-	-	8.000	-	8.000
-	-	20.000	-	20.000
-	-	20.000	-	20.000
325.190	317.947	785.677	2.000	790.920

overzicht bijlagen

publicaties

Overzicht bijlagen jaarverslag

Van 1977 tot en met 1994 zijn, met een enkele onderbreking, in de verslagen van de Stichting Cultuurfonds bijlagen opgenomen, waarin onderwerpen worden behandeld die van algemeen gemeentelijk cultureel belang mogen worden geacht.

Kunstuitleen waarheen?, drs. J. Walter, 1977.
Het muziekonderwijs in Nederland, dr. J. Daniskas en A.J.M. Smeets, 1978.
Kunstzinnige vorming in Nederland, drs. C.J. Post, 1980.
Het veel geroemde en vaak verguisde orkestbestel, mr. R. van den Bos, 1981.
Het Gemeentekrediet van België en zijn cultuurbeleid, Camille Swinnen, 1982.
Ruilen van BKR-werken tussen gemeenten, drs. J.M.J.G. Zoontjens, 1983.
Musea, de traditie van de vernieuwing, drs. P.J.A. van Mensch, 1984.
De gemeente en de beeldende kunst, C.J. de Ronde, 1986.
Gemeenten en archeologie, J.G.M. Kistemaker, 1987.
Kunst=Zinnige representatie, G.J.A. Mennen en M.M. Sijnesael, 1988 (separaat verkrijgbaar).
Buurtproject Hoorn-Noord. Sociale vernieuwing avant la lettre, C.J. Fock en H. Verschoor, 1989.
Openbare ruimte in wurggreep van commercie, Rainer Bullhorst, 1990.
Verkopen van kunst door musea, Bert Jansen, 1991.
Openluchttheaters in Nederland, Angélique Sterkman, 1992.
Kunstvandalisme, een veelal vergeten (ook verloren) zaak? H.F.E. Bentum, 1994.

Publicaties

Te bestellen bij het secretariaat

Een generaal tekenet Nederland, biografie en catalogus van het Nederlandse werk van Otto Howen (1774-1848).

Videofilm Kunst=Zinnige Representatie en bijbehorende folder.

Een museum met opzet, een leidraad bij het schrijven van een beleidsplan voor een museum, Miriam B.Tijmes en Piet Nieuwboer.

Te bestellen bij de uitgeverij van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten Nassaulaan 12, 2514 JS Den Haag

Plaatselijke bestuurlijke ontwikkelingen 1600-1988, een historisch bestuurskundig onderzoek in vier Noordhollandse gemeenten, J.C. Raadschelders, 1990.

Het staat op straat, straatmeubilair in Nederland, eindredactie A. Verver, 1990.

Over dit onderwerp is tevens een videofilm uitgebracht getiteld: 'Slechts op bezoek; een beeldverhaal over straatmeubilair'.

Te bestellen bij de uitgeverij van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten Nassaulaan 12, 2514 JS Den Haag

De Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten heeft ter bevordering van studies van algemeen belang voor het gemeentewezen van 1977 tot en met 1992 jaarlijks de gelegenheid open gesteld tot het verkrijgen van premies voor wetenschappelijke werkstukken, welke het resultaat zijn van deze studies. In deze scriptiereeks verschenen:

Recallrecht in het licht van de representatie, A.C.R. van den Broek, 1978.

Enige privaatrechtelijke aspecten van de gemeentelijke onroerend-goedbelasting, J.P. Kruijmel, 1978.

De inrichting van de gemeentebegroting, G.J. Bakker, 1979.

Complementair bestuur en planning, E.M.J. Hendrickx, 1979.

Woningdifferentiatie en stadsvernieuwing in Amsterdam, H.Q. Meijer, 1979.

Besluitvormingsprocedures bij de stadsvernieuwing, R.A.M. van der Ham, 1979.

Wonen tussen wal en schip, H. van der Logt Ebberink, 1980.

Onroerend goedbelastingen, W.M. Bots en A.G.P.M. Maas, 1981.

Deeltijdarbeid; een probleem voor de organisatie?, L.J. van der Have, R.A. van Mill en G.K.W.F. de Vaynes van Brakell Buys, 1981.

Schadevergoeding ter zake van een beschikking, W.J.A. Vellekoop, 1981.

Iedereen kan met stenen gooien, G.J. de Vries, 1982.

Specifieke uitkeringen en de financiële zelfstandigheid van de gemeenten, J.L.M. van Wesemael, 1982.

Het karakter van openbaarheid, F. Suurmond, 1983.

Het bestemmingsplan en de zones van de Wet geluidhinder, A.B. Dalmijn, 1983.

Flexibiliteit van uitgaven en de gemeentelijke bezuinigingsstrategieën, G. Willering, 1984.
Onderzoek in het gemeentelijk spanningsveld, A.J. Ham, 1984.
De provinciale aanwijzing, N. Rigter, 1984.
Globaal bestemmingsplan en objectieve begrenzing, J.J. Driessen, 1985.
Machine of machinatie? De reorganisatie van het binnenlands bestuur, 1969-1983, R.W. Tops, 1985.
De gemeentelijke grondexploitatie, J.H.A.A. Prins, 1985.
De gemeentelijke autonomie: woorden maar geen daden?, S. Poels, 1986.
Gemeentegrenzen in Nederland, een verkenning met aanbevelingen voor beleid, F.T.H. Stein, 1986.
Driehoeksoverleg, noodzakelijk forum voor een evenwichtig politiebeleid, H.E.M. Bouwmeister, 1986.
De Wet gemeenschappelijke regelingen: een oplossing voor de regionale problematiek?, K.I. van der Top, 1986.
Gemeentelijke woningbedrijven: opheffen of handhaven - een politieke keuze, R.J. Nagel, 1986.
Gemeentelijke eigen inkomsten en herindeling, A.G.H.J. de Jong, 1987.
Kan een gemeente failliet worden verklaard?, I.P. de Groot, 1987.
De leefmilieuverordening, B.A.P.M. Achterbergh, 1987.
De gemeentesecretaris: zijn benoeming en positie in politiek perspectief, G.C. Weststeijn, 1988.
Administratief beroep en administratieve rechtspraak in de Wet op het basisonderwijs, W.M.B. Elferink, 1988.
Normering van nutsbedrijfwinst; winstpunt?, J.A.M. Baake, 1988.
Financieringsgedrag lagere overheid: falen van regulering, Th. Lieveer en B. Steiner, 1988.
Kostenverschillen bij waterleidingbedrijven. Een toepassing van de Property rightsbenadering bij de verklaring van kostenverschillen bij Nederlandse waterleidingbedrijven, J.H. Lindenbergh, 1989.
Het preventief en positief toezicht op het gemeentebestuur, G. Annink, 1989.
Schilderswijk: voorstel voor een bedrijfsvriendelijke aanpak in de stadsvernieuwing, H.W. de Wolff, 1989.
Verwaarlozing. Een kwalitatief onderzoek naar de afhandeling, V. Kennis, Th.M.H. van der Velden en E.C.P.P. Spierings, 1989.
Omgaan met planschadeverzoeken, P.L.J. Verhoef, 1990.
Flexibele arbeidsrelaties bij gemeenten, A.A. van Aalten, 1990.
De centrumfunctie van gemeenten, C. Liberton, 1990.
Het lange-termijn financieringsgedrag van gemeenten, A.D. Kraak, 1990.
Het spontane schorsings- en het spontane vernietigingsrecht van de Kroon krachtens de provincie- en gemeentewet, A.M.J. van Wijck, 1991.
Procesrechtelijke kritiek op het nieuwe verhaalsrecht in de ABW, R.N. van Schaik, 1991.
De brandweer: hoe sneller, hoe duurder? Een onderzoek naar het verband tussen opkomsttijden en kosten per inwoner van de gemeentelijke brandweer, J. Koornstra, 1992.
Geld speelt geen rol. De effecten van het Bijdragenbesluit op milieuhandhaving, mevrouw A.W. Onneweer, 1992.

De volgende uitgaven werden door de Stichting Cultuudonds van de Bank Nederlandse Gemeenten financieel ondersteund.

Van de publicaties die in de periode 1970-1985 financieel werden ondersteund is op aanvraag een overzicht verkrijgbaar bij het secretariaat.

Parkideeën en parkplannen, 1986. Uitgave Nederlandse vereniging voor tuinarchitectuur BNT.
Sloop of hergebruik, 1986. Uitgave Landelijk Ondersteuningsinstituut Kunstzinnige Vorming (LOKV).
De stad als museum, 1986. Gezamenlijke uitgave van de Stichting JA Vormgevers te Tilburg en de Stichting Wonen te Amsterdam.
Schutters in Holland, kracht en zenuwen van de stad, 1987. Uitgave Frans Halsmuseum Haarlem.
De patriotten en de financiën van de Bataafse Republiek; Hollands krediet en de smalle marges voor een nieuw beleid (1795-1801), 1988. Uitgave Stichting Hollandse Historische Reeks.
Waar legwerk hangt, 1988. Uitgave Canaletto, Alphen aan den Rijn.
St. Nicolaas in de Nederlanden, 1988. Uitgave Museum van Gerwen-Lemmens, Valkenswaard.

De volgende uitgaven zijn als delen 1 t/m 12 verschenen in de reeks Cahiers voor Lokale en Regionale Geschiedenis. Uitgave De Walburg Pers Zutphen.

Strafrecht en criminaliteit, 1988.
Materiële cultuur: huisraad, kleding en bedrijfsgereedschap, 1988.
Historische geografie: landschap en nederzetting, 1989.

- Stadsgeschiedenis, 1989.
- Historische demografie: bevolkings- en gezinsgeschiedenis, 1991.
- Onderwijsgeschiedenis, 1991.
- Lokale bestuursgeschiedenis, 1992.
- Vrouwengeschiedenis, 1992.
- Dorpsgeschiedenis: bewoning en bewoners, 1992.
- Fiscale bronnen: structuur en onderzoeksmogelijkheden, 1993.
- Eliteonderzoek: rijkdom, macht en status in het verleden, 1993.
- Sociale Zorg, 1994.
- Spiegel der Zeilvaart, 13e jaargang, nr. 6, augustus 1989. Uitgave Stichting Spiegel der Zeilvaart.
- Pleinen van Nederland, Ben de Vries, 1990. Uitgave Stichting Matrij's Utrecht.
- Doe maar Dicht maar, 1990. Gedichten van middelbare scholieren. Uitgave Stichting Uitgeverij Xeno Groningen.
- Natuurlijker groenbeheer in Nederlandse gemeenten, 1991. Uitgave VNG.
- Marius van Beek, Beelden, 1991. Uitgeverij Van Spijk b.v. Venlo.
- Monument van de Maand: Romaans bouwen in Friesland; Friese stinzen en staten; Gotisch bouwen in Friesland; Jonge bouwkunst in Friesland; Beschermd dorpsgezichten in Friesland; Renaissance in Friesland; Rococo in Friesland; Neo-gotische kerken in Friesland. (Deze 8 boekjes zijn in 1991 verschenen in de Monument van de Maand reeks en uitgegeven door de gelijknamige Stichting te Leeuwarden).
- Kamp Westerbork, inrichtingsplan kampterrein, 1990. Uitgave Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Hooghalen.
- Op Water Gebouwd, 1991. Uitgave Culturele Raad Goes.
- Rapport Evaluatie onderzoek beeldende kunst in tien Zuidhollandse gemeenten, 1991. Uitgave Culturele Raad Zuid-Holland.
- Doe maar Dicht maar, 1991/1992. Gedichten van middelbare scholieren. Uitgave Stichting Uitgeverij Xeno Groningen.
- Gerrit Th. Rietveld, het volledige werk 1888-1964, Marijke Küper en Ida van Zijl. Uitgave Centraal museum Utrecht, 1992.
- Monne de Miranda, een biografie, dr. G.W.B. Borrie. Uitgave sdu Uitgeverij Koninginnegracht, 1992.
- Bouwen & Bewaren: S.J.Bouma, architect (1899-1959). Uitgave i.s.m. het instituut voor Kunst-, Architectuurgeschiedenis en Archeologie van de Rijksuniversiteit Groningen als publicatie bij de gelijknamige tentoonstelling in het Centrum voor Architectuur en Stedebouw te Groningen, 1992.
- Videofilm muziek, over het samenspelproject. Uitgave Landelijke Ondersteuningsinstituut Kunstzinnige Vorming (LOKV), 1992.
- Brabant bouwt in Baksteen, na-oorlogse architectuur in Noord-Brabant. Uitgave van Het Noordbrabants Genootschap 's-Hertogenbosch, 1993.
- Twaalf stadsgezichten, uitgesproken visies op kunst in Hellevoetsluis, fotografie Bert Nienhuis, tekst Taco Meeuwse. Uitgave gemeente Hellevoetsluis, 1993.
- De vijfde gevel, de aantasting van het stedelijk daklandschap. Uitgave van de Amsterdamse Raad voor de Monumentenzorg i.s.m. de stichting Uitgeverij De Oude Stad, 1994.
- Jan Dijker, vijftig jaar monumentaal, Maarten Beks e.a. Kempen Uitgevers Eindhoven-Airport, 1993.
- Probleem Pleinen Prijsvraag. Uitgave van de Stichting PPP, 1993.
- Fryske literatuer CD, Friesland Pop promotiesingle. Uitgave van de Stichting Friesland Pop, 1993.
- Stemmen rond de Hofvijver. Uitgave van Seapress/Uitgeverij Lakerveld in samenwerking met de Stichting Dichter aan huis en Stichting Hofvijvermuseum, 1993.
- Eerste dag van de poëzie, Dichter bij Landgraaf. Uitgave van de gemeente Landgraaf en Uitgeverij Herik, 1994.
- Videofilm Jeugd en Erfgoed. Uitgave van de Stichting Nationale Contactcommissie Monumentenbescherming en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, 1993.
- Beeldengids Nederland. Uitgave van de Stichting Beelden in Nederland. Uitgeverij 010, Rotterdam, 1994.
- Tekens & Ketens. Uitgeverij Voetnoot, Amsterdam, 1994.
- Ontiiken. Uitgave Bullhorst architecten & stedebouwers, 1994.
- Muzikaal Kunstboek 'Handful Illusions'. Uitgave Stichting Shifting Time, 1994.
- Arti-route catalogus 1994. Uitgave Stichting Arti Route.
- Videofilm Acht schrijvers en een hondje vertellen. Uitgave Letterkundig Museum Den Haag, 1995.
- Videofilm Kunst op bezoek. Uitgave Stichting Federatie Kunsttuilen, 1995.
- Haarlem 750 jaar kunst op straat. Samenstelling en redactie: Wiek Röling. De Vishal, 1995.

vormgeving Marius Wagner Leusden
foto's pag. 6 Alex Bouma Sybrandahuis
druk Huisdrukkerij BNG Den Haag

1

Jaarverslag

9

9

7

Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten